

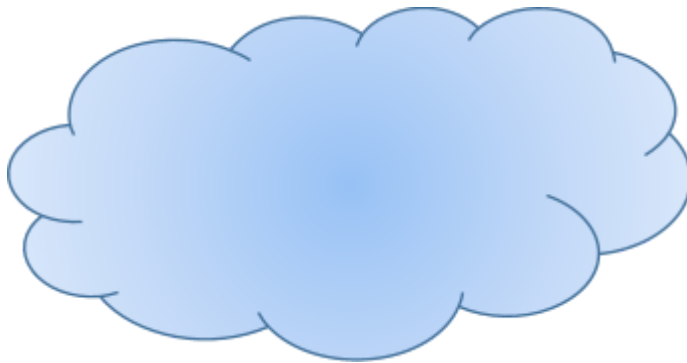
ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I. Україна у першому повоєнному десятилітті	5
Україна на міжнародній арені	5
Економічна ситуація в УРСР	7
Внутрішньополітична ситуація в УРСР.	9
Репресивні кампанії радянської влади	9
Радянізація західних областей України	11
Освіта. Наука. Література	13
Архітектура. Образотворче мистецтво. Музика. Кінематограф. Повсякденне життя	15
Розділ II. Україна в умовах десталінізації	17
Міжнародне становище України. Внутрішньополітичні зміни	17
Розгортання десталінізації	19
Експерименти в економіці у 1950-х– на початку 1960-х років	21
Соціальна політика. Антирелігійна кампанія	22
Культурне життя в Україні	23
Розділ III. Україна в період системної кризи радянського ладу.	24
Міжнародне становище УРСР у 1964–1985 роках. Суспільно-політичне життя	24
Дисидентський рух другої половини 1960-х– першої половини 1970-х років	26
Українська Гельсінська група. Боротьба кримських татар за повернення на батьківщину	28
Економічна ситуація в УРСР	30
Зміни в національній та соціальній структурі населення.	32
Життєвий рівень	32
Освіта. Наука. Література	33
Театр. Музика. Образотворче мистецтво. Кінематограф	35
Розділ IV. Відновлення незалежності України.	37
Початок перебудовчого процесу в СРСР і Україна	37
Економічна і соціальна політика у період перебудови	39

Розгортання національного руху в Україні	41
Становлення суверенної України	42
Розділ V. Становлення України як незалежної держави.	44
Державотворчі процеси в Україні у 1991–2004 роках	44
Розвиток економіки	46
Становлення громадянського суспільства. Помаранчева революція 2004 року	48
Україна на міжнародній арені	50
Розділ VI. Творення нової України	52
Суспільно-політичне життя в 2005–2013 роках. Революція Гідності	52
Розгортання Російською Федерацією гібридної війни проти України	54
Культурне життя в Україні за доби незалежності	56
Додатки	58

Вступ

1. Назвіть хронологічні межі Другої світової війни.

2. Проаналізуйте хмаринку слів. Дайте визначення даним поняттям.

---

3. Прочитайте вірш. Висловіть обґрунтоване судження. Що символізує мак у поезії Джона Мак-Крея?

Уривок з вірша Джона Мак-Крея «У полях Фландрії» (переклад Оксани Самари)

*В полях фламандських квітне мак
Поміж хрестів — скорботний знак
По нас; а жайвір серед хмар
Нам шле свій спів — останній дар,
Ледь чутний тут крізь грім атак.
Бо ми, полегли в цих полях,
Ми, що кохали, нині — прах...*

Розділ I. Україна у першому повоєнному десятилітті

Україна на міжнародній арені

1. Які територіальні зміни відбулися в УРСР у 1939–1940 роках?

---

2. Назвіть країни, що належали до антигітлерівської коаліції.

3. Коли створили ООН? Як до цього процесу була причетна УРСР?

---

4. Прочитайте джерело. Визначте головні завдання ООН.

Зі Статуту Організації Об'єднаних Націй «Ми, народи Об'єднаних Націй, сповнені рішучості позбавити прийдешні покоління від бідувань війни, що двічі принесла людству невимовне горе, і знову утвердити віру в основні права людини, в гідність і цінність людської особи, в рівність чоловіків і жінок і в рівність прав великих і малих націй, сприяти соціальному прогресу та поліпшенню умов життя при більшій свободі, і з цією метою проявляти терпимість і жити разом, у мирі один з одним, як добрі сусіди, і об'єднати наші сили для підтримання міжнародного миру та безпеки».

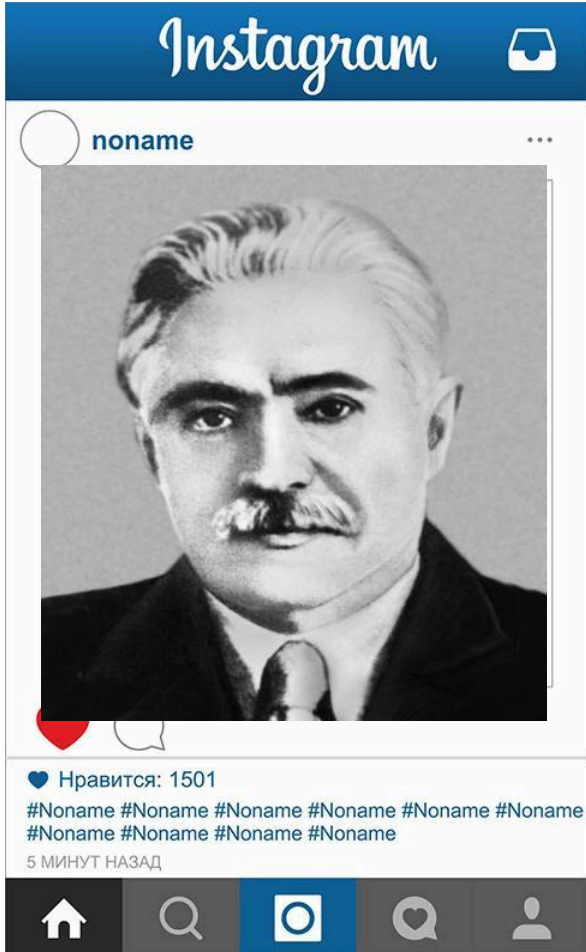

---

5. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Висловіть обгрунтоване судження щодо його діяльності.

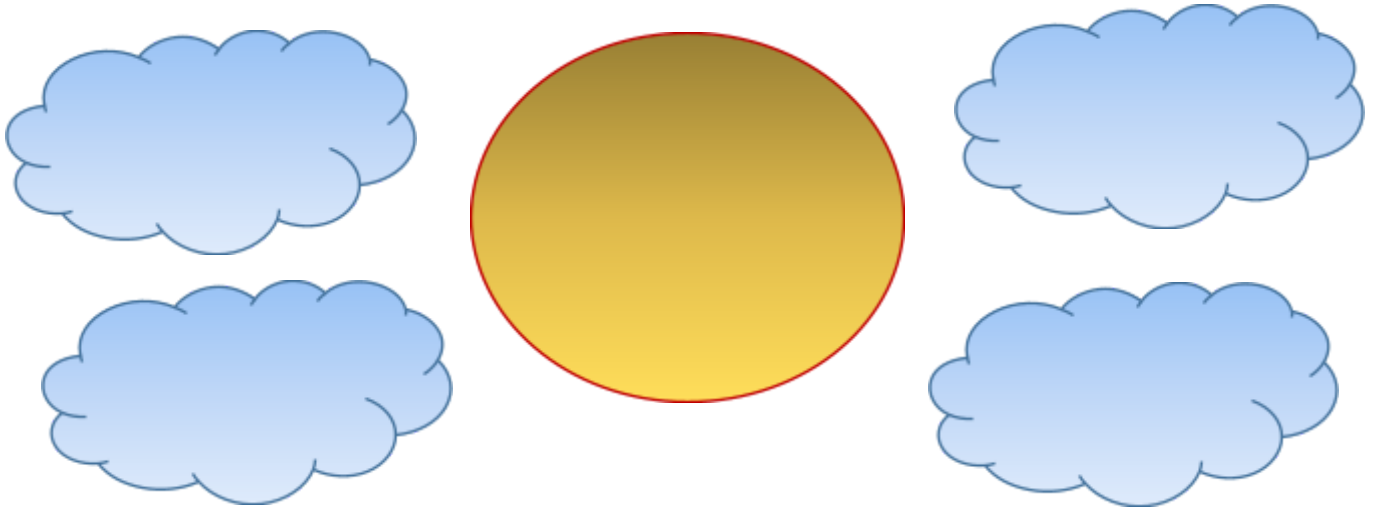

Внутрішньополітична ситуація в УРСР.

Репресивні кампанії радянської влади

1. Назвіть ознаки тоталітарного режиму. Запишіть їх до схеми.

2. Прочитайте джерело. Дайте оцінку діям радянської влади щодо українського народу.

«Визволителі поводяться з визволеними брутально, недобре, а часом жорстоко, як у чомусь винними, ворожими, підозрілими, забуваючи, що Батьківщина — це не тільки земля, а й рідні люди, плоть від плоті якої вони є».

О. Довженко

---

3. Визначте зміни в органах влади УРСР у повоєнний період.

3. Визначте причини й наслідки операції «Велика блокада»

4. Проаналізуйте зміст листівки й графіку Ніла Хасевича. Що стало головним ворогом українських повстанців?

Зі спеціальної листівки бандерівців (квітень 1949 року)

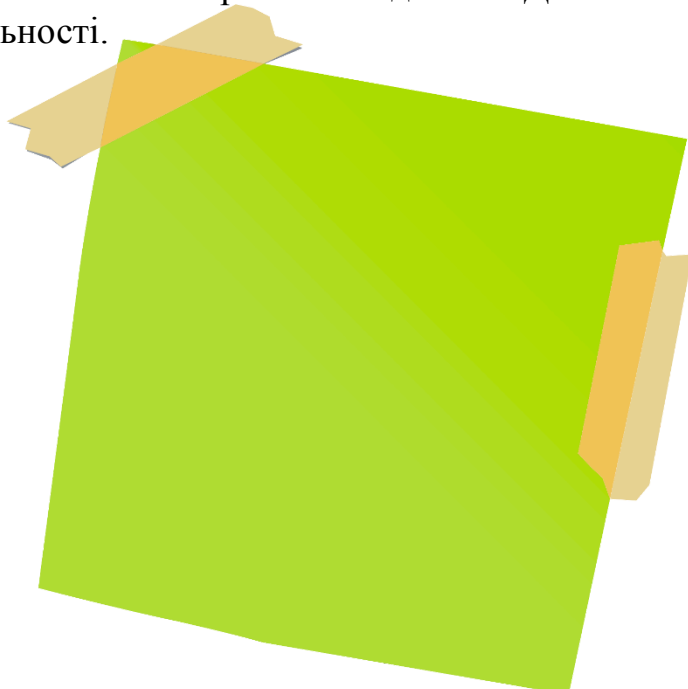
«У села і містечка, в яких ви живете, заходять часто люди, переважно чоловіки, і просять вас заховати їх від НКВС і зв'язати з підпільниками, так як вони втекли з в'язниці. — Потрібно пам'ятати, що з большевицької тюрми втекти дуже важко, а всі ті, яким нібито вдалося втекти з в'язниці, — це не хто інший, як замасковані розвідники НКВС — провокатори... Якщо такі прийдуть в хату і просять їсти, то їжу можна дати, але не вступати з ними в розмови на політичні теми».

---

5. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

Освіта. Наука. Література

1. Назвіть найвизначніші досягнення в галузі науки в повоєнний період.

---

2. Прочитайте джерело. Існування якої науки заперечує автор? Чому?

Уривок з виступу Трохима Лисенка

«Діалектична доктрина Мічуріна, авангардна біологія, що здійснюється геніями людства Леніним і Сталіним, перемогла над ідеалістичною, метафізичною, буржуазною теорією спадковості Менделя. Менделізм–морганізм ґрунтується на випадковостях, і тим самим ця «наука» заперечує існування беззаперечних залежностей у живій природі, через що прирікає практику на безплідне очікування... Для нас, радянських біологів, немає більш почесного завдання, ніж творчий розвиток вчення Мічуріна і впровадження в усю нашу діяльність мічурінського стилю дослідження природи розвитку живого».

---

3. Заповніть таблицю «Досягнення науки в повоєнний період».

Галузь науки	Ім'я науковця	Досягнення

**Архітектура. Образотворче мистецтво. Музика. Кінематограф.
Повсякденне життя**

1. Назвіть кінострічку Олександра Довженка, створену під час війни.

2. Визначте характерні риси містобудування.

---

3. Розгляньте світлини. Які теми переважали в образотворчому мистецтві?

---

4. Проаналізуйте джерела. Порахуйте, що могли купити на свою заробітну плату представники означених у таблиці професій.

Ціни: макарони 1 кг — від 3 крб 90 коп. до 6 крб 45 коп., ковбаса зі свинини 1 кг — 17 крб, сирокочена ковбаса 1 кг — 39 крб. Повсякденне взуття коштувало від 291 до 346 крб, вечірні туфлі — 410–479 крб, жіночі напівчеревики — від 192 до 335 крб, жіноче пальто — від 398 до 1455 крб

<i>Професія</i>	<i>Заробітна плата</i>
Гардеробниця	225 крб
Працівниця музею	400 крб
Інженер Київметробуду	3240 крб
Ректор вишу	6000 крб

---

5. Заповніть таблицю «Українська культура в повоєнному десятилітті».

Галузь культури	Визначні представники	Здобутки/назви творів

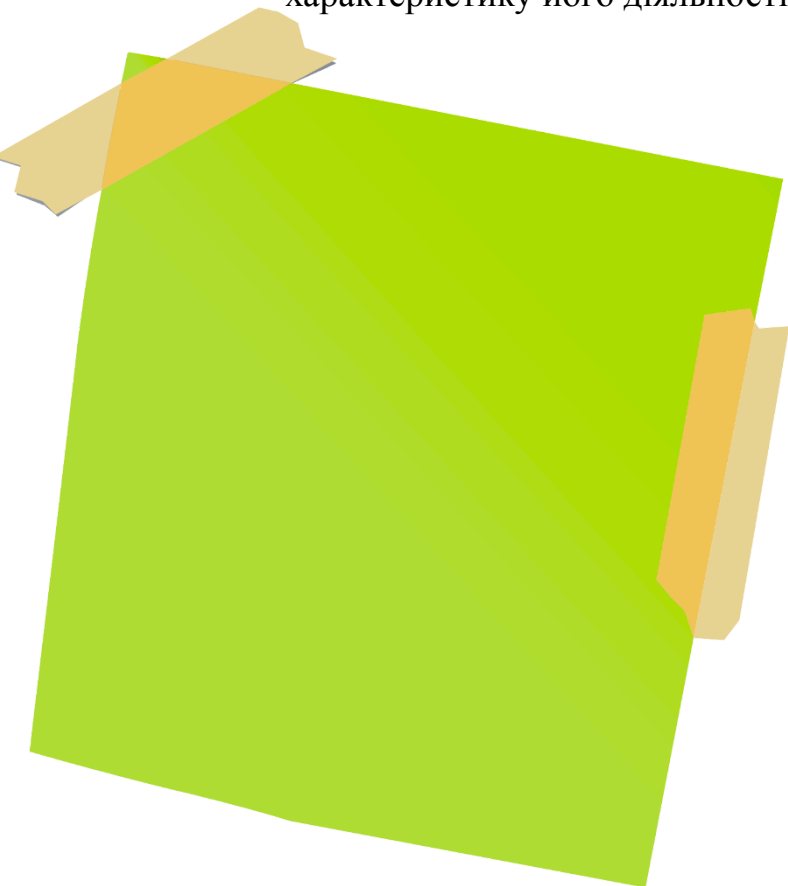
Розділ II. Україна в умовах десталінізації

Міжнародне становище України. Внутрішньополітичні зміни

1. Проаналізуйте світлину. Що називають «справою лікарів»?

2. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

3. Відскануйте код. Що нового ви дізналися з матеріалу. Найцікавіші факти занотуйте.

---

4. Опрацюйте зміст джерела. Що зумовило кардинальні зміни в сільському господарстві Криму впродовж десятиліття?

«Кримська правда» від 12 січня 1954 року

«Глибокої осені 1952 року в колгосп ім. Калініна Зуйського району прибули переселенці. Їх було 86 сімей, усі з України, з Чернігівщини. Тривалий час у колгоспі не ладилося з тваринництвом. Для худоби не вистачало приміщень, кормів, на фермі дуже низькою була трудова дисципліна. Потрібно було вживати рішучих заходів... За два роки у колгоспі здали в експлуатацію свинарник та телятник, кожний на 100 голів, і корівник на 120 голів. Тепер корівники колгоспу — це світлі теплі приміщення. На фермах діють підвісна дорога, автопоїлки, працює кормокухня».

---

3. Проаналізуйте уривок джерела. Наведіть цитати зі спогадів Ганни Караташ (Людкевич), що підтверджують вислів: «Коли надія перевищує страх, то вона породжує відвагу».

Зі спогадів Ганни Караташ (Людкевич), учасниці Кенгірського повстання

«Вранці 17 травня біля нашого барака почалися заворушення... Дівчата швиденько зорієнтувалися і зробили живу загороджу, взявшись попід руки, а на грудях — долоні в замок. Чекісти наказали розійтися. Побачивши, що ми не слухаємося, гидко матюкались і страхали, що стрілятимуть. Ми стояли. Почали стріляти понад головами. Стало страшно, але не відступили. Тоді приїхали пожежники і почали з брандспойтів поливати нас холодною водою. Через деякий час автоматники і пожежники відступили... Ця наша маленька перемога додала сил і надії і ще більше згуртувала дівчат»

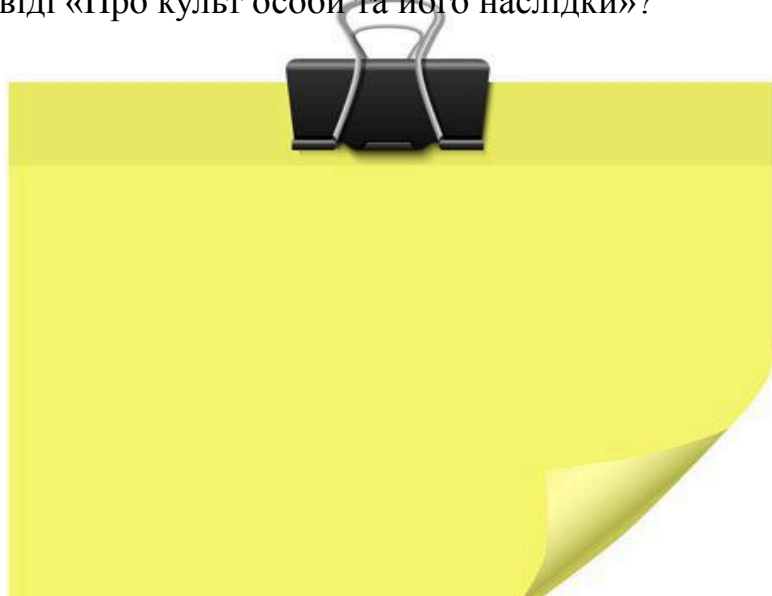
4. Яка основна причина перебування українських політичних в'язнів у таборах ГУЛАГу?

---

5. Які основні тези доповіді «Про культ особи та його наслідки»?

Експерименти в економіці у 1950-х– на початку 1960-х років

1. Яка галузь промисловості була пріоритетною для фінансування? Чому?

---

2. Опрацюйте свідчення очевидця подій. Як вони пов'язані з приказкою «Господарювати треба з розумом»?

Ігор Малишевський, сучасник подій

«...на подарованому Хрущовим «Лінкольнзефірі» Патон дістався дерик-крана. А далі — пішки по вимостках зі шпалами... У червні 1953 р. всі пролітні споруди було змонтовано, всі зварювальні роботи на мосту успішно завершено. То була перемога. Перемога всього його великотрудного життя... Коли випробовуватимуть міст Патона, по мосту пустять... бронетанкову колону. А його самого вже не буде серед живих. Але символічно: для цього виберуть знамениті «Т-34». Ті самі, що зварено на Уралі — його ж таки, патонівським, швом.»

---

3. Розгадайте ребус. Поясніть значення відгаданого терміна.

Культурне життя в Україні

1. Проаналізуйте джерело. Спрогнозуйте. Чи була резолюція конференції втілена у життя?

Із резолюції наукової конференції з питань культури української мови (Київ, 11–15 лютого 1963 року)

«Гаряче і схвально поставилися присутні до пропозиції порушити клопотання перед ЦК КПУ і Урядом України [...] щоб: 1. У всіх вищих і середніх спеціальних школах, ремісничих училищах та курсах вести навчання українською мовою. Підручники для цих навчальних закладів видавати українською мовою. У всіх дошкільних установах (незалежно, на чії кошти вони утримуються), де є діти українського населення, виховання вести українською мовою. 2. У всіх установах і на підприємствах, на залізниці та інших видах транспорту, в торгівлі всі справи вести українською мовою. 3. Академія наук, інститути, видавництва мають писати й видавати наукові твори здебільшого українською мовою. 4. Кіностудії створювати художні і наукові кінофільми тільки українською мовою, а фільми виробництв інших республік — перекладати українською мовою»

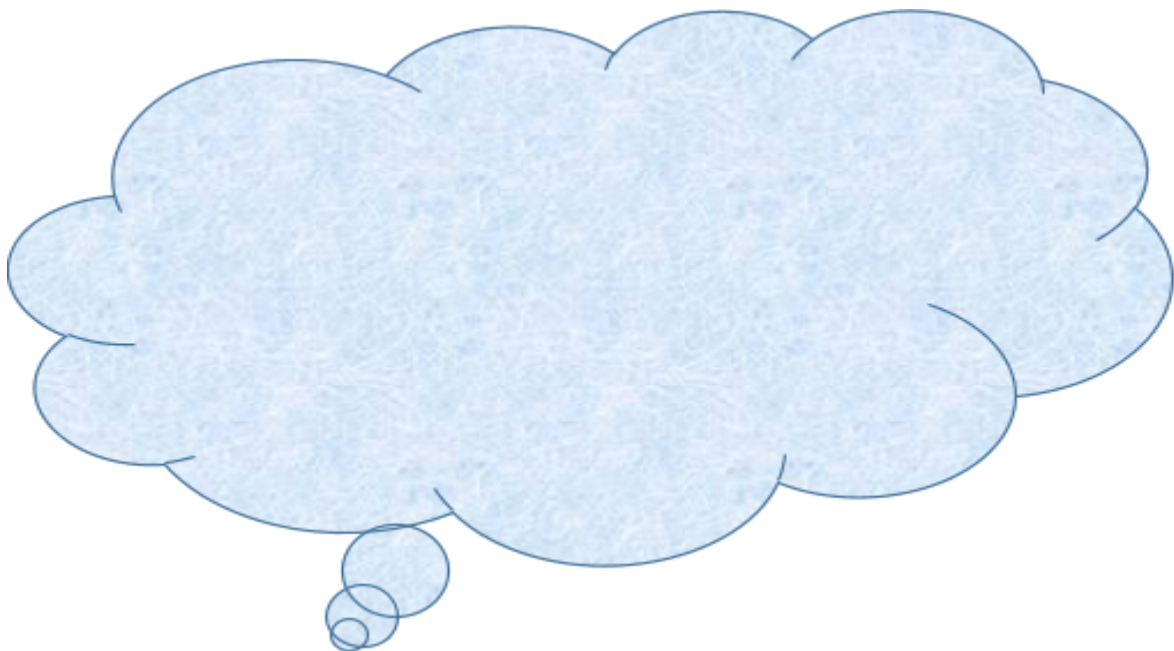

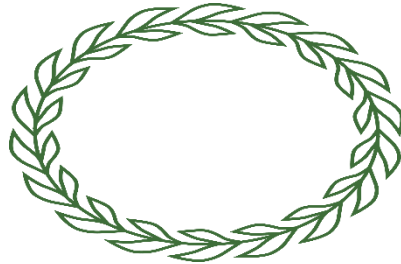
2. Які зміни відбулись у літературі під час «відлиги»? Коли радянська влада відновила ідеологічний наступ на діячів культури?

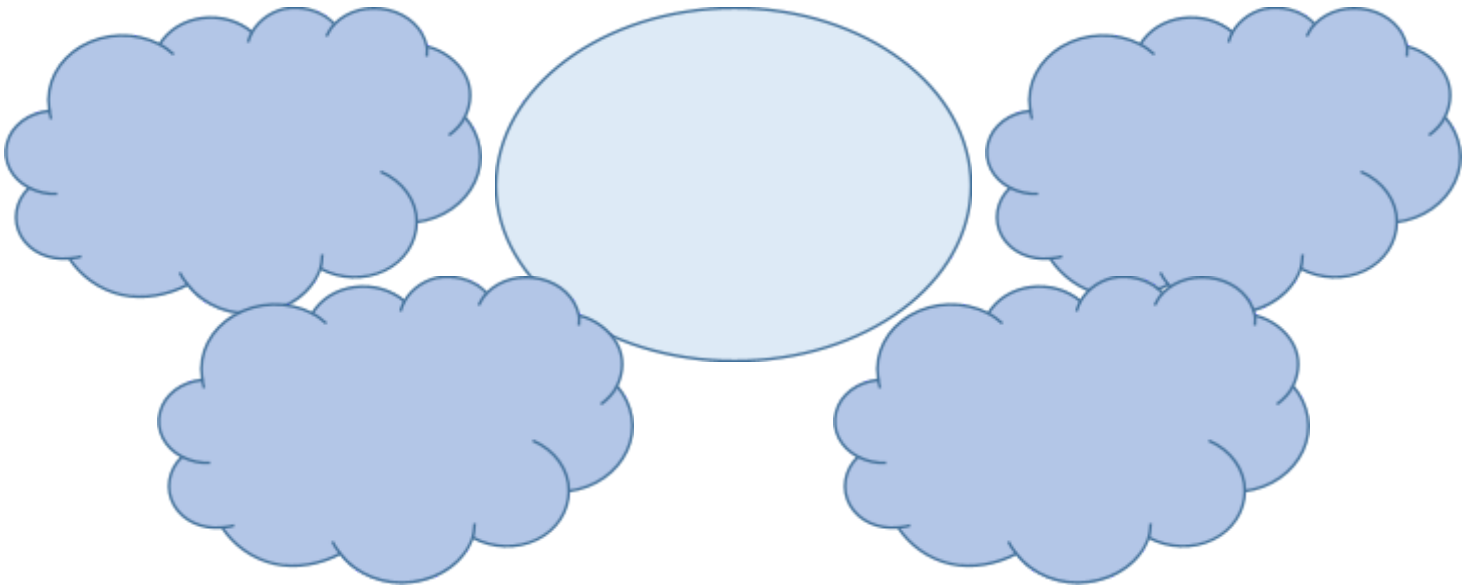
Розділ III. Україна в період системної кризи радянського ладу.

Міжнародне становище УРСР у 1964–1985 роках. Суспільно-політичне життя

1. Назвіть дату прийняття Конституції УСРР.

2. Назвіть риси, характерні для періоду правління Леоніда Брежнєва. Відповідь запишіть до поданої схеми.

3. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

Дисидентський рух другої половини 1960-х– першої половини 1970-х років

1. Назвіть течії у дисидентському русі.

---

2. Проаналізуйте джерело. Чому автор не згідний з поясненням дисидентства як опозиційного руху?

Уривок зі спогадів Євгена Сверстюка

«Нині дехто уявляє собі дисидентське середовище як політично опозиційне і дошукується міри опозиційності. Насправді «відщепенці» відокремилися від загальної маси своєю системою цінностей, світоглядом, культурою поведінки, «іншою мовою» і громадською поставою: протистояння було передусім морально-екзистенційного характеру».

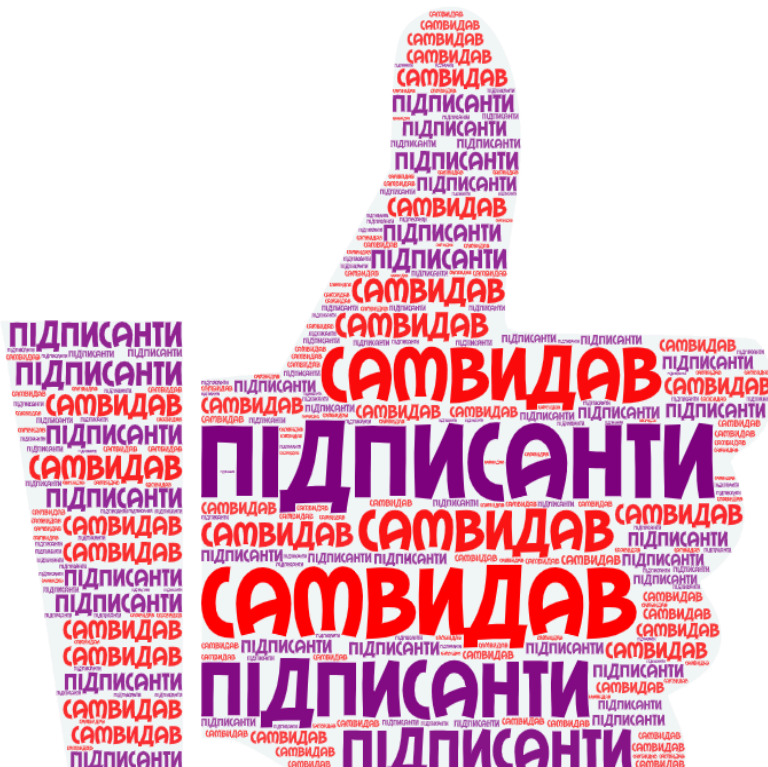

---

3. Проаналізуйте хмаринку слів. Поясніть значення даних понять.

---

4. Заповніть таблицю «Течії дисидентського руху».

Течія дисидентського руху	Мета	Назва організації	Представники
--	-------------	------------------------------	---------------------

--	--	--	--

Українська Гельсінська група. Боротьба кримських татар за повернення на батьківщину

1. Коли було створено Українську Гельсінську групу? Хто її очолив? Назвіть мету Української Гельсінської групи.

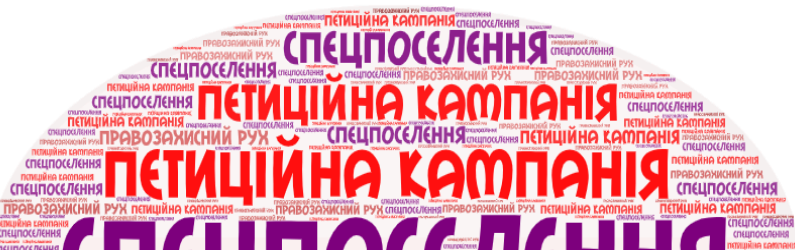
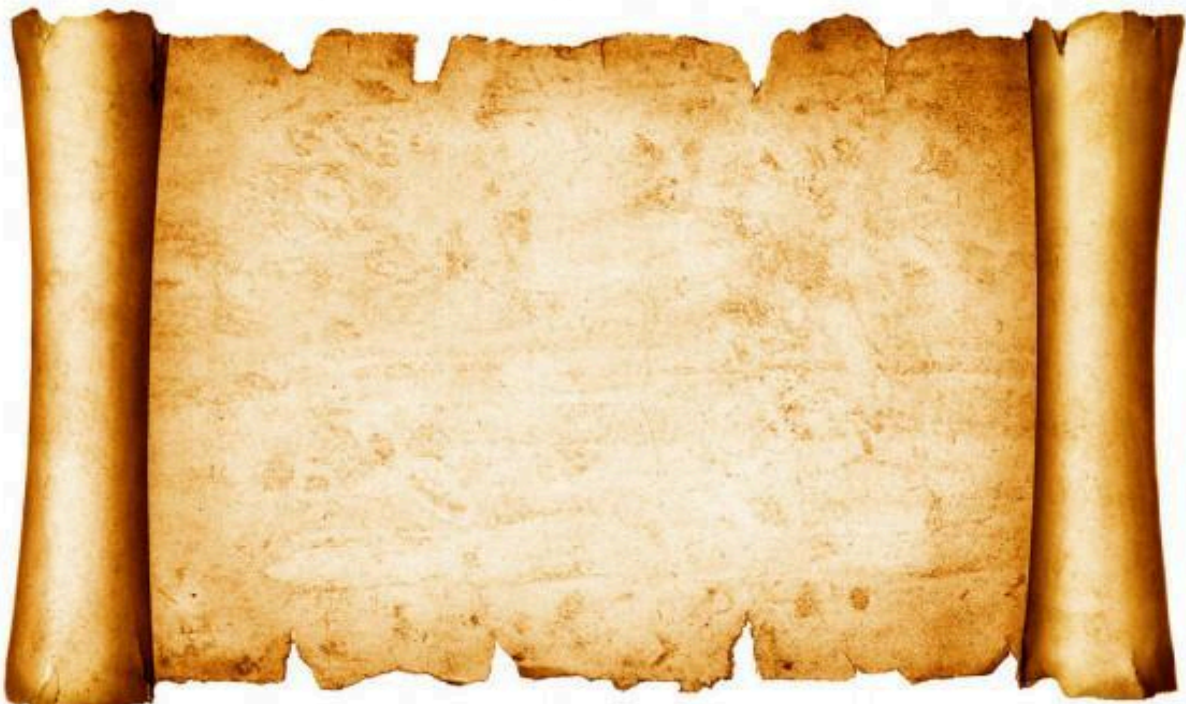
---

2. Проаналізуйте джерело. Доведіть або спростуйте думку: «Українська Гельсінська група — легальна організація»

Із повідомлення про створення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод від 11 листопада 1976 року

«У відповідь на заклик Групи Сприяння виконанню Гельсінських Угод в СРСР творити національні групи 9 листопада 1976 року в Києві була створена Українська Група Сприяння у складі: Олесь Бердник, Петро Григоренко, Левко Лук'яненко, Оксана Мешко, Микола Руденко (керівник Групи), Ніна Строката та інші. Згідно з проською українських однодумців, представником Групи в Москві погодився бути Петро Григоренко. Вночі на 10 листопада на квартирі керівника Групи поета Миколи Руденка невідомі особи влаштували погром. Хулігани закидали вікна градом каміння. Член Групи Оксана Мешко [...] була поранена каменем. Викликана на місце події міліція відмовилася скласти акт.

Петро Григоренко, Микола Руденко 11 листопада (1976 рік)»

---

2. Проаналізуйте джерело. Які чинники, на думку авторки, гальмували реалізацію економічної реформи?

Уривок із праці Наталії Тимочко «Косигінська реформа (1965 рік) як спроба вдосконалення радянської господарської системи»

«Положення реформи впроваджувались у життя з великими труднощами, а деякі з них так і не були реалізовані. Передбачені спочатку прямі зв'язки між підприємствами зовсім не були втілені в життя через їх несумісність із системою фондування та розподілу. У результаті госпрозрахунок підприємств виявився не забезпеченим матеріально, а підвищення самостійності підприємств — несумісним з повноваженнями міністерств і відомств, директивним плануванням та існуючою системою ціноутворення... Численні суперечності реформи можна би було усунути, рухаючись поетапно до ринку. Проте це було неможливим із політикоідеологічних причин»

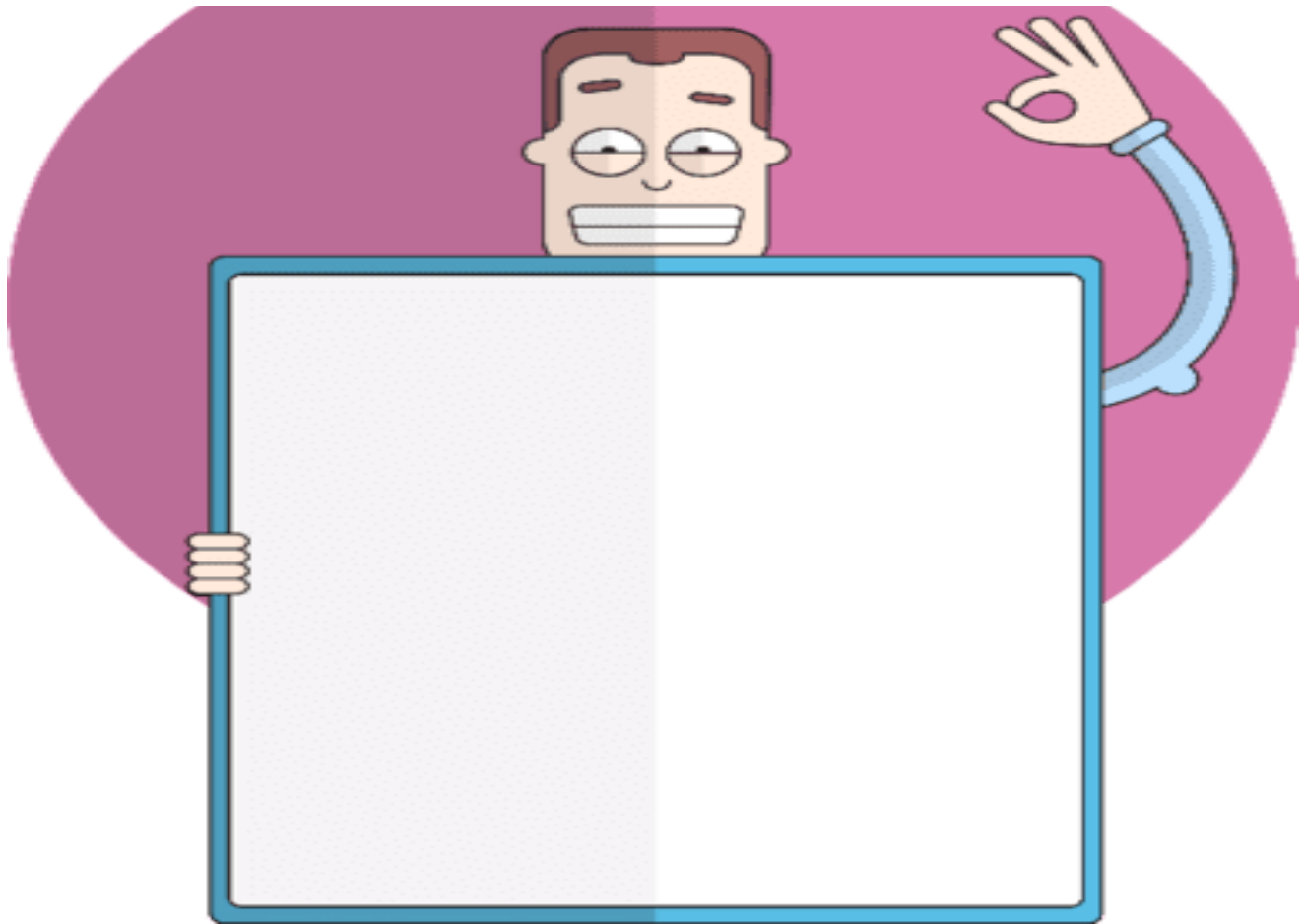

---

3. Проаналізуйте дані таблиці та зробіть висновки.

Виробництво найважливіших видів промислової продукції в УРСР

Види продукції	1940 р.	1960 р.	1970 р.
Електроенергія (млрд кВт/год)	12,4	53,9	137,6
Вугілля (млн т)	83,8	172,1	207,0
Чавун (млн т)	9,6	24,2	41,4
Сталь (млн т)	8,9	26,2	46,6

4. Як ви розумієте гасло «Економіка повинна бути економною»?

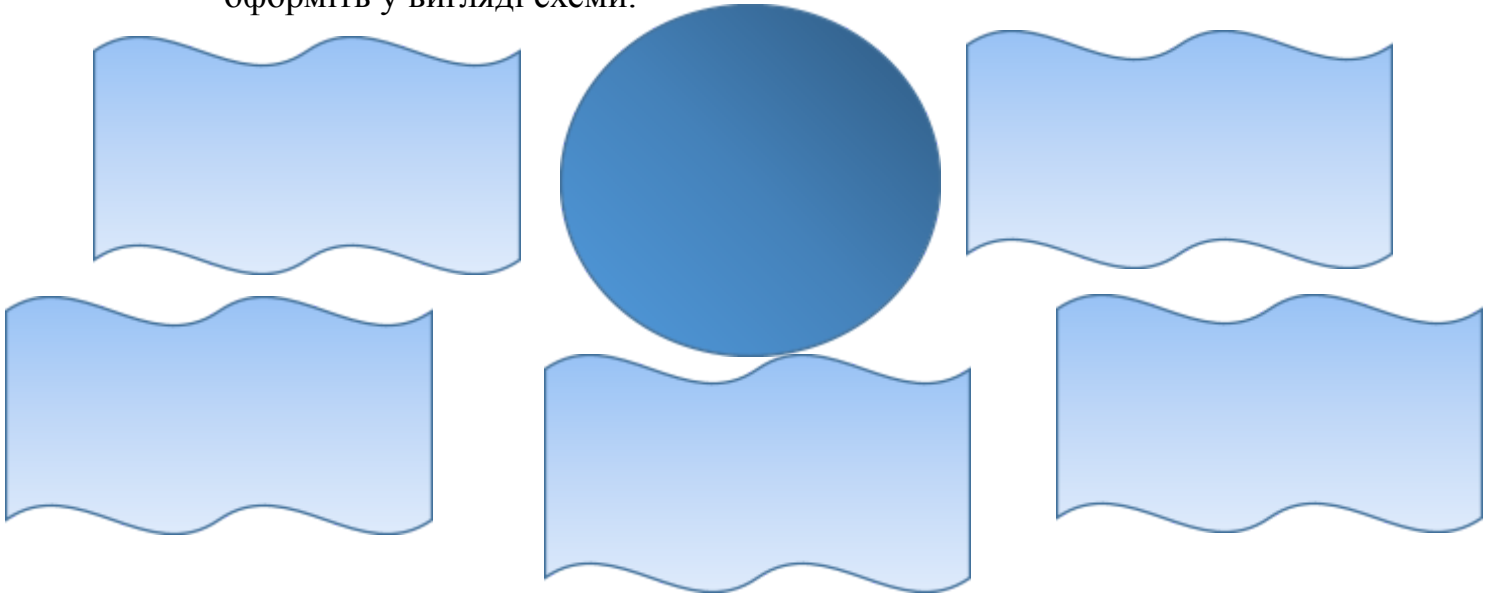

Освіта. Наука. Література

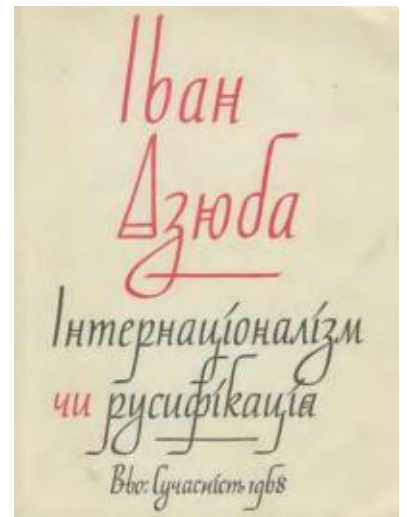
1. Визначте особливості розвитку освіти в зазначений період. Відповідь оформіть у вигляді схеми.

2. Прочитайте джерело. Які проблеми української освіти висвітлює у своїй праці

Уривок із праці Івана Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?»

«В містах України 1958 року в українських школах навчався тільки 21% дітей (в 1926 році — 97 %). Навіть у столиці України Києві того самого 1958 року тільки 22 000 учнів було в українських школах і 61 000 — в російських. Добре відомо, що в ряді великих міст (Харкові, Донецьку, Одесі та інших) українські школи обраховуються буквально одиницями. Щодо цього стан шкільної освіти в містах України такий скандальний, що відповідна статистика давно вже не публікується, а дані про кількість українських та неукраїнських шкіл ледве чи не належать до найбільших державних таємниць... Але найгірше те, що «українські» школи — і це вже стосується і міських, і сільських шкіл — зовсім не виховують національну гідність і національне почуття [...] не забезпечують наймінімальнішого знання рідної історії та рідної культури. Бо в більшості з них панує той самий дух вищості і «предпочтительности» російської культури... Заходимо до 118-ї школи. Її вважають кращою в Подільському районі столиці. Тут у 17 класах навчається 700 учнів. У шкільній бібліотеці 6136 книжок. З української класичної і сучасної літератури лише 400 книг. Видання давні. Це для старшокласників. А для дітей молодших і середніх класів (школа восьмирічна) жодної української книжки». автор?

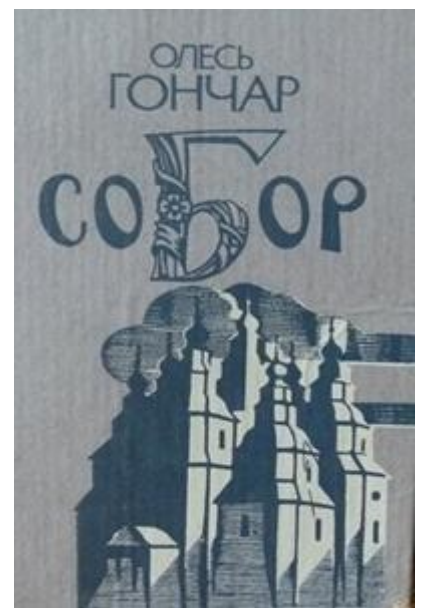

---

3. Прочитайте уривок. Які емоції викликав у Григора Тютюнника роман «Собор»? Чому?

Уривок із листа письменника Григора Тютюнника Олесю Гончару

«Дорогий Олесю Терентійовичу! Щойно прочитав «Собор». Орлиний, соколинний роман Ви написали, роман-набат! О, як засичить ота наша ретроградська гидь, упізнавши сама себе; яке невдоволення Вам висловлять... «Собор»! Здавалося б, «усе мовчить, бо благоденствує»... Здавалося б, нормалізація життя (як же, культу не було, були «окремі помилки») [...] комсомолки в сорок переконують письменників-початківців, що 37-й рік не такий уже злочинний, що декому тоді справедливо «дали прикурити», і раптом — «Собор». Це написано геніально [...] тому й страшно, жахливо... Лютий 1968 року».

---

4. Доведіть або спростуйте думку: «Культура в УРСР була ідеологізована».

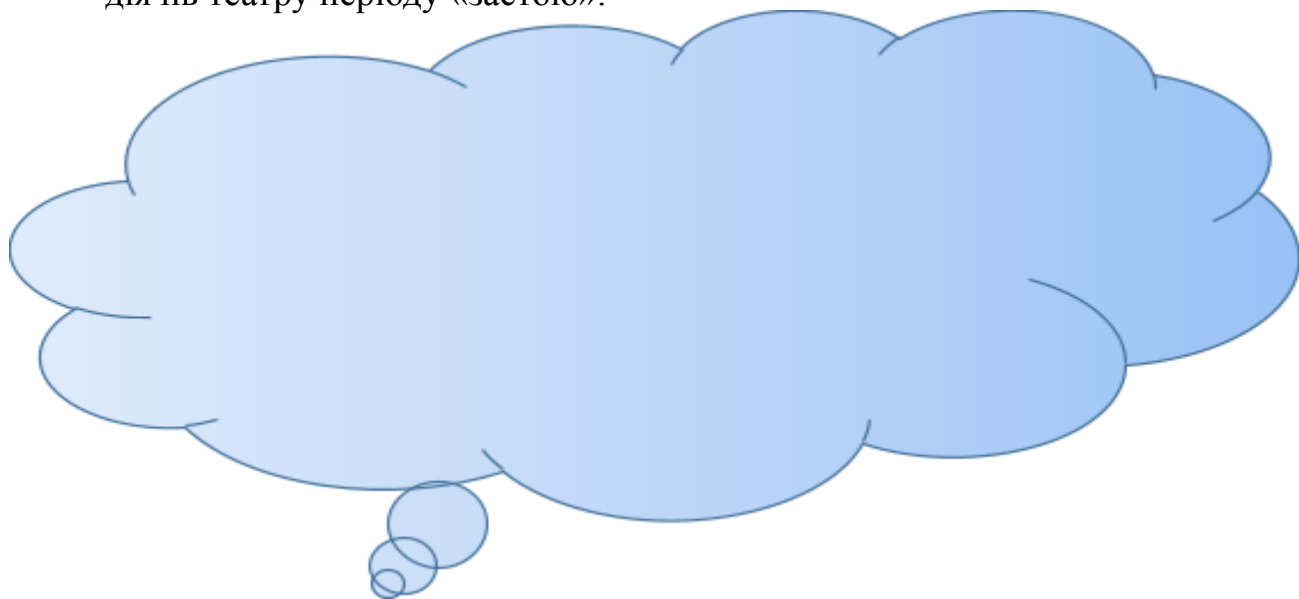

Театр. Музика. Образотворче мистецтво. Кінематограф

1. Назвіть характерні риси розвитку театрального мистецтва та відомих діячів театру періоду «застою».

2. Розгляньте світлини. Запишіть їх назви. Що ви знаєте про їх авторів, мету створення? Коротко занотуйте інформацію.

---

3. Прочитайте уривок. Визначте життєву позицію актора. Поміркуйте, чи вдалося йому реалізувати свою мрію.

Зі спогадів Богдана Ступки

«Мрією мого життя було, щоб українська культура стала відома в усьому світі. Мрії повинні здійснюватися, і я щасливий, що маю можливість сприяти цьому»

---

4. Заповніть таблицю «Українська культура в період системної кризи радянського ладу».

Галузь культури	Визначні представники	Здобутки/назви творів
Театр		
Музика		
Образотворче мистецтво		
Кіномистецтво		

Розділ IV. Відновлення незалежності України.

Початок перебудовчого процесу в СРСР і Україна

1. Розгляньте плакати. Яку головну думку вони передають? Сформулюйте за допомогою плакатів основні ідеї перебудови.

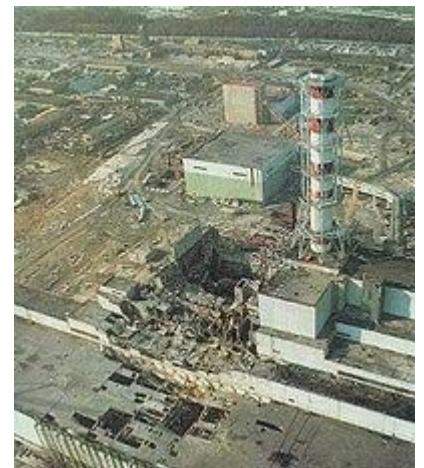

---

2. Прочитайте уривок. Чи усвідомлювали пожежники небезпеку, яка їм загрожувала?

Зі спогадів Григорія Хмеля, водія однієї з пожежних машин, про аварію на ЧАЕС

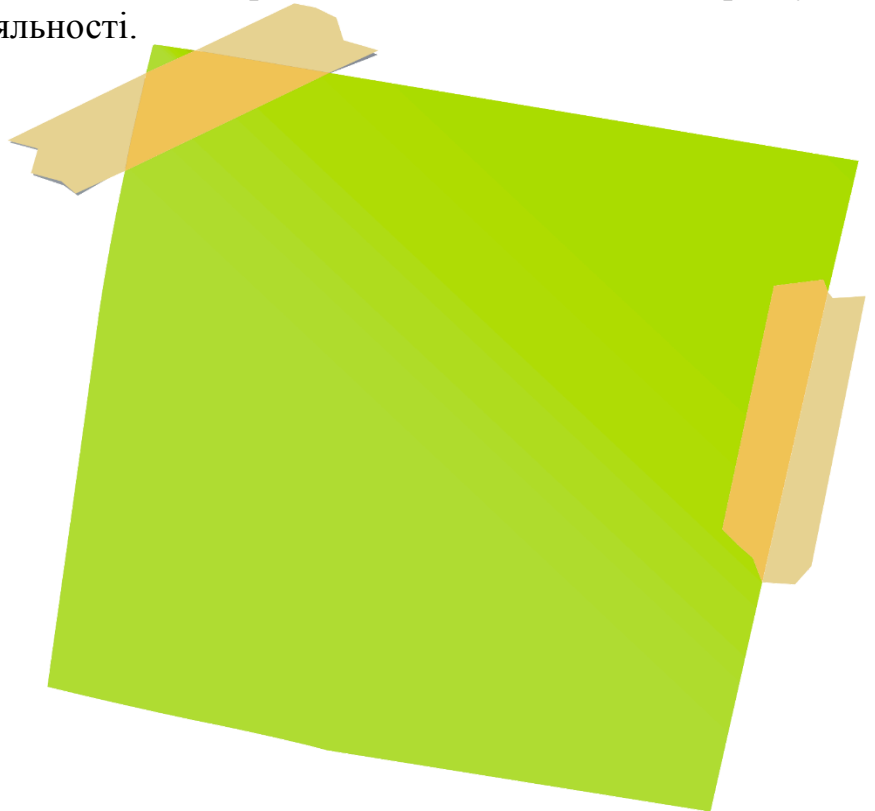
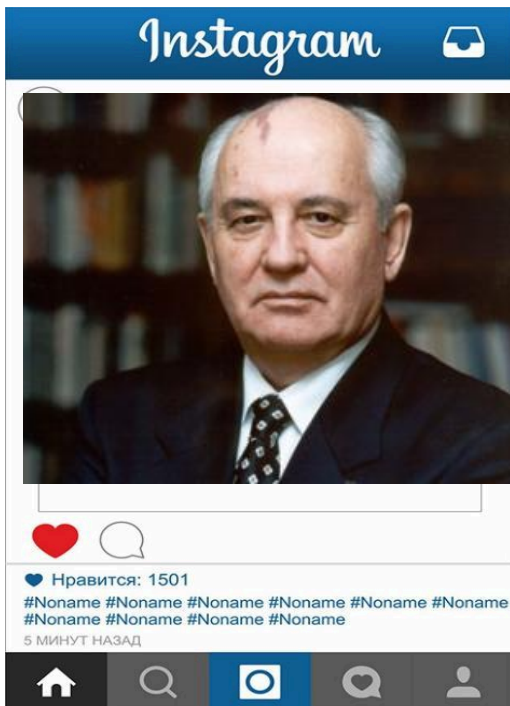
«Ми прибули туди близько 01:45... Ми бачили розкиданий графіт. Михайло спитав: «Що таке графіт»? Я вдарив ногою шматок графіту. Але один з пожежників на іншій вантажівці підняв його. «Воно гаряче», — говорив він. Шматки графіту були різних розмірів, деякі великі, деякі достатньо малі, щоб їх можна було підняти... Ми

Економічна і соціальна політика у період перебудови

1. Розгляньте світлинку. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

2. Прочитайте джерело. Про які наслідки антиалкогольної кампанії йдеться в документі?

Уривок зі спогадів Якова Погребняка, экс-секретаря ЦК Компартії УРСР «Біда в тому, що за час боротьби за тверезість Україна втратила приблизно п'яту частину свого бюджету, в республіці викорчували виноградники на 60 тисячах гектарів, знаменитий винзавод «Масандра» від розгрому врятувало лише втручання Володимира Щербицького і першого секретаря Кримського обкому партії Макаренка. Активними провідниками антиалкогольної кампанії були секретарі ЦК КПРС Єгор Лігачов та Михайло Соломенцев, які й наполягали на знищенні виноградників. Під час відпустки в Криму Єгора Кузьмича повезли в «Масандру». Там за всі 150 років існування знаменитого заводу зберігаються зразки випущених вин — винотека. Подібні сховища мають усі відомі винзаводи світу. Але Лігачов сказав: «Цю винотеку треба знищити, а «Масандру» закрити!» Володимир Щербицький не витримав і зателефонував прямо Горбачову, мовляв, це вже перегин, а не боротьба з пияцтвом. Михайло Сергійович сказав: «Ну добре, збережіть»».

Становлення суверенної України

1. Який процес започаткувала
Верховна Рада УРСР у 1990 році?

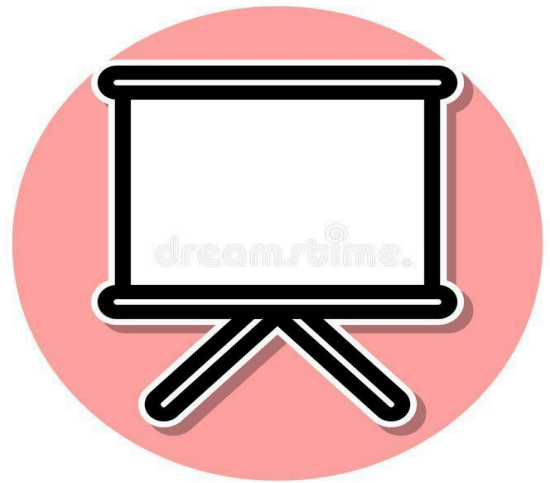

---

2. Прочитайте уривок.

Охарактеризуйте депутатів Верховної Ради УРСР 1990 року.

Уривок зі спогадів Ігоря Юхновського, академіка НАН України, очільника «Народної Ради»

«Щодо «Народної Ради» — вона спочатку більше ніж наполовину складалася з комуністів. Та це були національно свідомі люди. Івашко, перший секретар ЦК Компартії України, був дуже глибоким українським патріотом, Погребняк, який був першим секретарем Львівського обкому партії, також. Тому в «Народній Раді» не було важко працювати в парламентському середовищі. Вона складалася зі свідомих українців з усіх областей України. Але й серед більшості теж було багато патріотів. Це були люди, які усвідомлювали неминучість розпаду Радянського Союзу і побудови нової держави. «Народна Рада» ніби вела це все, вона не зустрічала на шляху беззаперечного опору серед значної кількості депутатів «групи 239», навпаки, мала певну прихильність серед значної кількості дуже впливових депутатів.

---

3. Визначте причини та результати студентської Революції на граніті.

4. Відскануйте код. Які факти вам найбільше запам'ятались? Коротко запишіть їх.

5. Прочитайте уривок. Що склало юридичну основу проголошення незалежності України?

«Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року, — продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні, — виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами, — здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ. Територія України є неподільною і недоторканною. Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України. Цей акт набирає

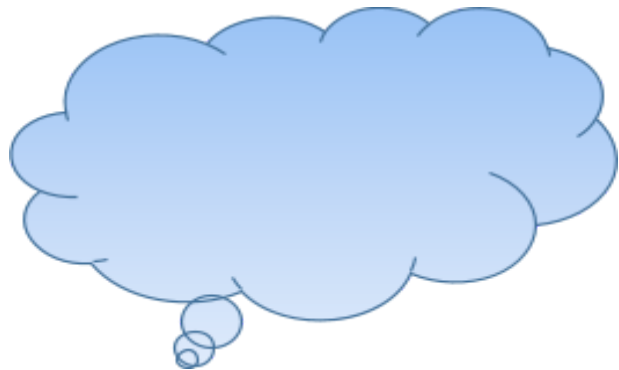
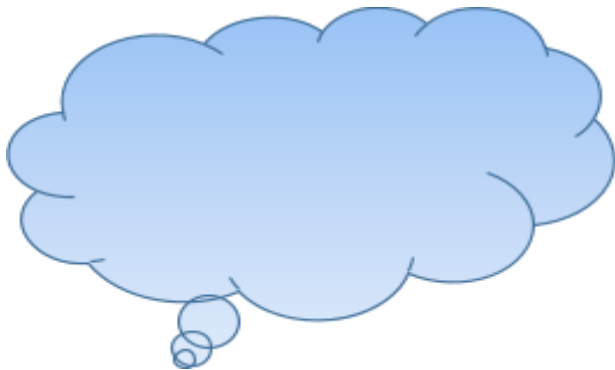
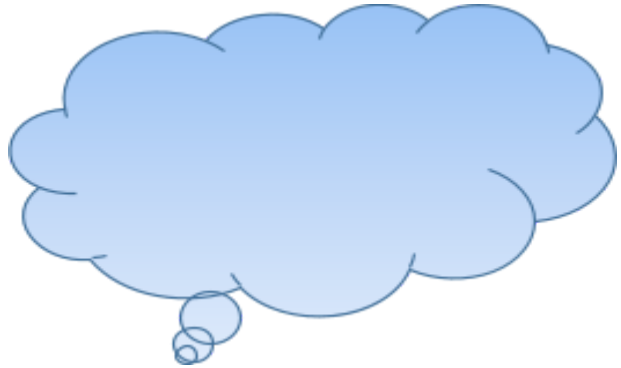
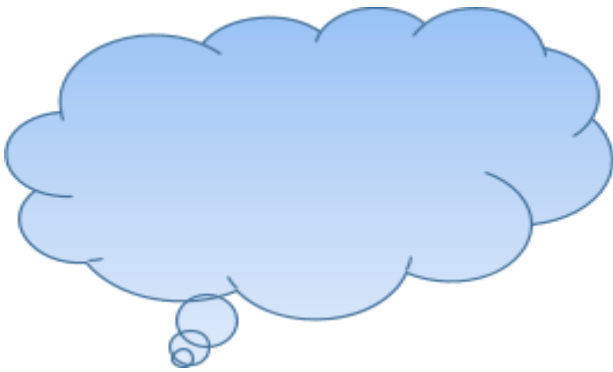

Становлення громадянського суспільства. Помаранчева революція 2004 року

1. Назвіть прояви громадянського суспільства в Україні.

2. Які зміни у настроях суспільства засвідчила Помаранчева революція?

3. Прочитайте уривок. Доведіть або спростуйте думку: «Під час Помаранчевої революції формувалося громадянське суспільство».

Уривок зі спогадів Любомира Буняка, політика, міського голови міста Львова у 2002–2005 роках

«Аж раптом сталося несподіване та непрогнозоване: народ відчув себе обдуреним і стихійно вийшов на вулиці столиці. Киян підтримали інші міста України. Розпочалася так звана Помаранчева революція. Під тиском народних мас Верховний Суд України визнав результати другого туру президентських виборів недійсними. Фальсифікації, зловживання та порушення законодавства [...] під час проведення другого туру виборів були настільки відвертими й масштабними, що їх приховати і навіть применшити було неможливо. Тому Верховний Суд України, визнавши результати другого туру президентських виборів недійсними та скасувавши їх, ухвалив рішення про переголосування, що в народі стали називати третім туром президентських виборів»

---

4. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

Україна на міжнародній арені

1. Хто й коли підписав Будапештський меморандум?

---

2. Прочитайте уривок. Доведіть або спростуйте думку канцлера Німецької імперії у 1871–1890 роках Отто фон Бісмарка: «Угоди з Росією не варті й паперу, на якому написані».

Витяг із Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією

«...Поважати територіальну цілісність одна одної і непорушність існуючих між ними кордонів (ст. 2); будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права (стаття 3)»

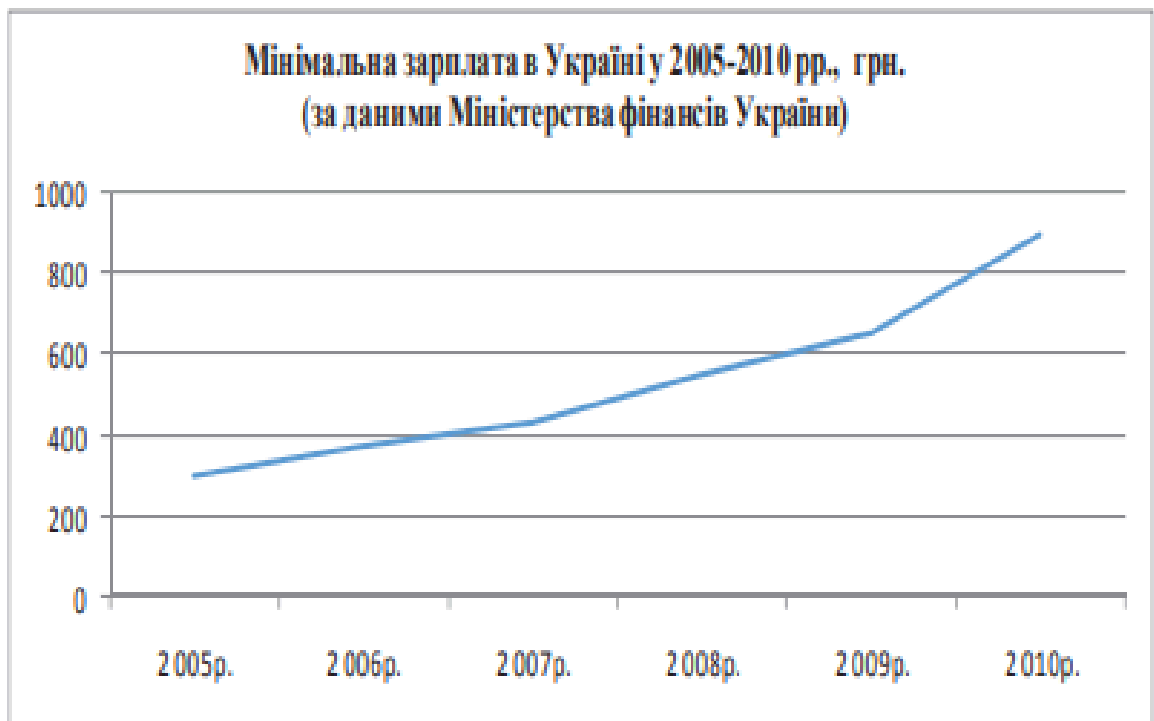

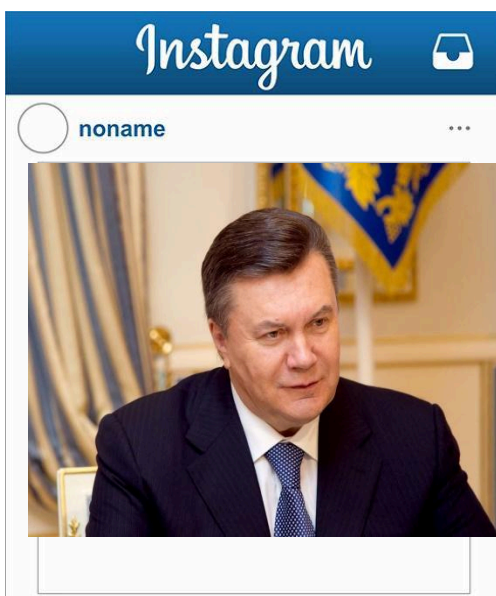
Розділ VI. Творення нової України

Суспільно-політичне життя в 2005–2013 роках. Революція Гідності

1. Проаналізуйте, як змінився розмір мінімальної зарплати в Україні протягом 2005–2010 років. Який показник варто додати до графіка, щоб зробити об'єктивний висновок про розвиток економіки України в окреслений період?

2. Розгляньте світлину. Назвіть історичного діяча. Дайте коротку характеристику його діяльності.

установи не визнавати ніяких змін статусу Автономної Республіки Крим та міста Севастополя на підставі вищезазначеного референдуму і утримуватися від будь-яких дій або поведінки, які можуть бути інтерпретовані як визнання будь-якої зміни статусу. 27 березня 2014 року».

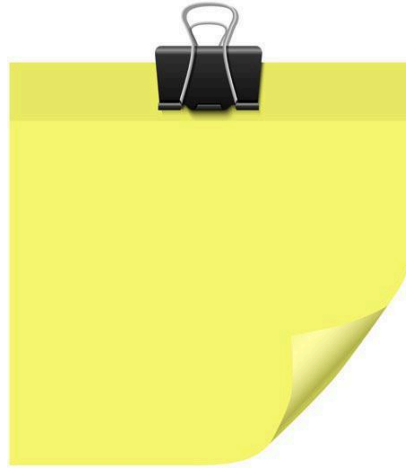
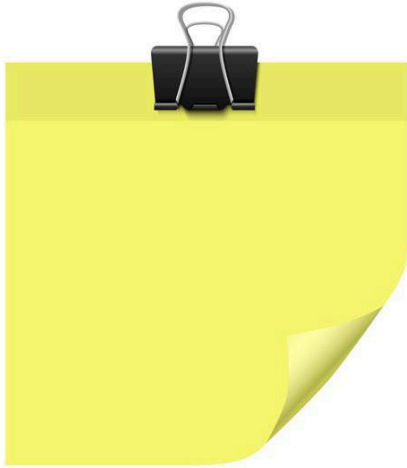
4. Назвіть основні події Антитерористичної операції.

Культурне життя в Україні за доби незалежності

1. Назвіть фактори, що впливали на культурний процес.

2. Прочитайте уривок. Чи погоджуєтесь ви з думкою експертів? Свою відповідь аргументуйте.

Уривок із оцінки вітчизняних експертів ролі науки в українському суспільстві. 2017 рік

«Модернізація сучасного суспільства без розвитку науки просто неможлива, оскільки саме наука та освіта формують суспільство, забезпечують його зміни зі знаком «плюс». Саме наука, виробляючи та поширюючи наукові знання, дає суспільству нові технології, нові джерела енергії, нові можливості для підвищення рівня життя і переходу на якісно новий рівень існування»

---

3. Розгляньте світлини. Назвіть цих відомих українок. Чим вони уславились?

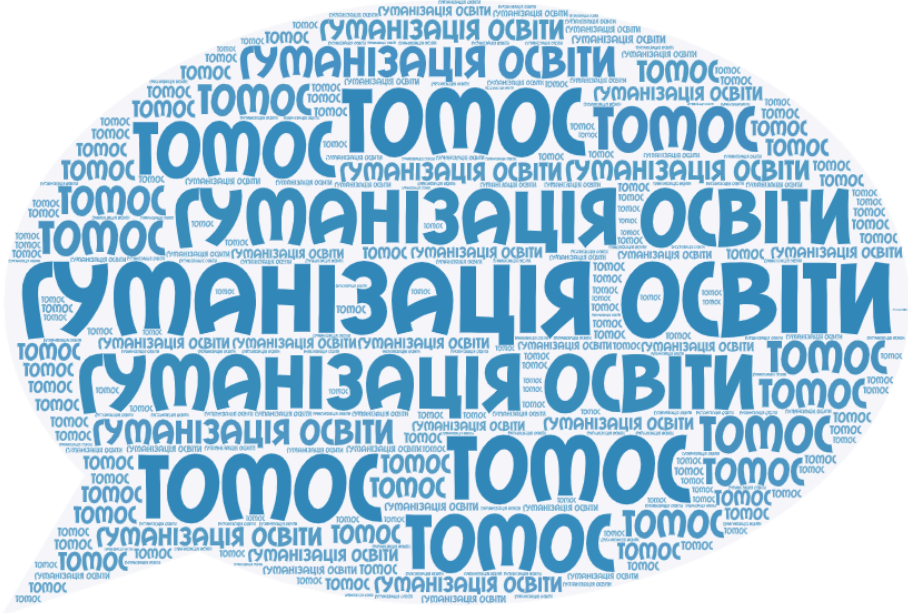

---

4. Проаналізуйте хмарку слів. Дайте визначення даним поняттям.

Додатки

